

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Vásárhelyi Gyula*

Cím: *Különös vendég a fejedelmi lakosztályban*

Forrás: *Újság*

Bp
(Hely)

1927. 10. 20.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

'1927'

Személy

Különös vendég a fejedelmi lakosztályban

Mr. William Frederik Green angol nábob két titkárral, két inassal, két sofférral három hónapra Budapestre jött — Nincs társasága, színházba nem jár — Csak a régiségek és a könyvek érdeklik az öreg fontmilliomost — Ruháit repülőgépen

Az autó megállott a szálló ragyogóan kivilágított bejárata előtt. Ebenfekete, frissen lakozott remek amerikai autó volt, olyan amilyent csak milliárdos magánzók, ültetvényesek és iparbárok engedhetnek meg maguknak. Mindenki megállott egy pillanatra. Az eseményre felfigyeltek a járókelők. Nem hánták meg.

Két simára beretvált, kifogástalan eleganciával öltözött fiatal ember lépett ki elsőnek a kocsiból, szertartásos komolysággal, nem rebbent meg az arcuk egyetlen idege sem. Nyugalom és jó modor áradt belőlük.

Két komornyik volt.

Aztán alázatos előzékenységgel, figyelmesen, vigyázva kíségtettek a kocsiból egy öreg urat. — *William Frederik Green* vagyok — mondotta ez egy perccel később a szálló főnökének —, hol a szobám, melyet rezerváltak számomra? Itt már tudták az új utasról, hogy Anglia egyik leggazdagabb embere.

— Fejedelmi lakosztály, első emelet 112 — hangzott a tiszteletteljes válasz és az öregur minden további beszéd nélkül visszavonult az ut fáradalmait kipihenni.

A komornyikok szintén az előkelő szálló első emeletén nyitattak maguknak szobát. Nem barátokoztak, nem ismerkedtek, zárkóztak, ünnepélyesek maradtak, leadták az utleveleiket és álltunk a forgatagban.

Tíz perccel később újabb autó állott meg a szálló előtt. Ez már csak egy teherautó volt, de ugyanolyan remek gyártmányu és ugyanolyan ebenfekete, mint az öregur luxusautója. *Két inast hozott és negyvenyolc hatalmas bőröndöt.* Az inasok közül az egyik huszonöt, a másik ötvenéves lehetett, mind a kettő a legujabb angol divat szerint öltözködött, finom átmeneti kabátjukban úgy hatottak, mint a komoly gavallérok.

Ők is a drága és fényűzően berendezett első emeleti fronton nyitattak maguknak szobát.

Most tehát már hatan voltak *Mr. William Frederik Green* körül: két titkár-komornyik, két inas és két soffér. Vigyáztak rá, ellesték a gondolatait, félték tőle.

Rajtuk kívül senki sem közeledhetett *Mr. William Frederik Green*hez, akinek itt tartózkodása második órájában eszébe jutott, hogy néhány jó ruháját yorki kastélyában felejtette.

Csengetett és óra mulva már uton volt az egyik komornyik. *Repülőgépen kellett Angliába mennie Mr. William Frederic Green ruháért.*

A negyedik napon ugyancsak repülőgépen megérkezett a garderobe.

Közben furcsa és érdekes dolgokat tapasztalt a személyzet. Legendákat beszéltek az előkelő angol öregurról, gazdagságáról. Találgatták, ki lehet, mi lehet. És irigykedve emlegették a négy inast és komornyikot, akik szabadidejükben azzal szórakoznak, hogy szobáikban jazz-hangversenyeket rendeznek. Az egyik hegedül, a másik banjozik, a harmadiknak grammofonja van, a negyedik harmonikázik.

Mr. William Frederik Green pedig berendezkedett. Kicsomagoltatta értékes bőröndjeit és körülnézett Budapesten. Eleinte rövid sétákat tett a Duna partján, az őszi napsütésben, délelőtt pontosan tizenegy órakor. A séta háromnegyed óráig tartott, azután visszatért lakosztályába, *bezárkózott és nem érdekeltte semmi, senki.* Félgyakor a kronométer pontosságával megjelent az étteremben, könnyű kosztot evett, megivott három deci finom buteliás bort —, *a feketéjét maga készítette el odafent a fejedelmi lakosztályban, tökéletes villany-főző masztáján, amit nem felejtett Londonban.*

Mert *Mr. William Frederik Green*nek Londonban is van egy palotája. Talán több is.

Ebéd után lepihent az öreg ur, de öt órakor már ismét feltűnt magas alakja a hallban. Ekkor újra sétálni indult és újra gyönyörködött az elébe tárult szép panorámban.

Négy nap alatt nem kereste fel senki, nem kérdezősködött senki után, titokzatos életet élt *Mr. William Frederik Green*, senki nem tudta, mit akar, mi a célja, színházjegyet nem kért, moziba nem ment el, még az autóját is csak percekre vette igénybe. Ideje legnagyobb részét a szobájában töltötte, este fürdőt vett és korán feködt le. A vacsoráját is a szálló éttermében fogyasztotta el egyedül, ilyenkor szmokingba öltözött, hófehér selyeminget és Lavellier-fekete nyakkendőt viselt hozzá.

Hétfőn délután megszólalt *Mr. William Frederik Green* és néhány magyar szó iránt érdeklődött. Azt akarta tudni, hogy mit jelent magyarul *miss* és *lady*, *England*, *French* és *Germany* és hogy fordítják le ezt a szót: *baronet*. Leírták neki, átvette és újra visszavonult.

Este bekopogtattunk hozzá.

Mikor beléptünk a fejedelmi lakosztályba, *Mr. William Frederik Green* könyveivel foglalatokodott. Az asztalon, a tükrön, az íróasztalon, az ablak párkányán mindenütt könyvek. *Mr. Green* három mozgó könyvszekrényt hozott ma-

Budapestre vonatkozó újságcik

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A gávai, natammas bőr-kazettákat, melyekben száz és száz szattyán és maroquin kötésű könyv mutatja, hogy megbecsüli őket a gazdájuk.

Inasai ott sűrűgtek, forogtak, dolgoztak körülötte, szóltanul és engedelmesen, mint a gépek.

Mr. Green már dînerhez volt öltözve. Szmokingban fogadott. Kedvesen és az első pillanatban úgy hatott rám, mintha egy angol regényből lépett volna ki, megelevenedve, életnagyságban. Mr. Green olyan mint egy finom angol arisztokrata, az arca fehér, mint a pergament, hosszukás és simára beretvált. Látszik rajta, hogy nagy mult áll mögötte, érdekes, különös jelenség, festményeken látni csak hasonlót.

Hüvös és tartózkodó, de az ismerkedés után mégis csak elmond néhány érdekes momentumot az életéből és felfedi előttem eddig titokzatos, sőt rejtelmes itt tartózkodásának célját és értelmét.

— Most hatvanhétéves vagyok és már huszéves korom óta az a legnagyobb szenvedélyem, hogy utazom. Oxfordi diák voltam még, amikor Pétervár, Moszkva és a misztikus orosz síkság elcsábított. Lázasan, tanulva barangoltam Rusziában és még a Krim félszigetre is elmentem, pedig akkoriban nagyon veszélyes mulatság volt arra járni. Már ifjuságomban megismertem Mexikót. Ugyancsak sok izgalmas kalandot élve át és keresztül-kasul száguldottam Észak- és Dél-Amerikát. A kontinensnek majdnem minden pontját úgy ismerem, mint a tenyeremet, négy évtized nagy idő, sokat láttam, elihethi.

*

Mr. Green megint ledob magáról egy fátyolt és a rejtélyek szertefoszlanak. Halkan, szerényen elmeséli a Green-dinasztia történetét.

— A tizenkilencedik század elején nagyapám igen nagy szerepet játszott a lendületnek indult angol gőzhajózás fejlesztése körül. Volt egy találmánya, mely híressé és elismertté tette a nevét a modern hajózás történetében. Gyárat is alapított és ez a nagyrafejlődött üzem ma már

a negyedik Green-generáció kezében van. Apám képviselő is volt, tagja az alsóháznak és kedvelt embere VII. Eduárdnak. Hires parforce-vadászokat rendezett yorki birtokán, amelyeken az angol társadalmi élet legkitűnőbb egyéniségei voltak a vendégei.

Mr. William Frederik Green a harmadik generációból való. Ő nem nősült, agglégény maradt és így a legközelebbi trónörökös bátyjának legidősebb fia. Övé lesz a hatalmas ipari üzem, a yorki kastély, a londoni palota és minden kincs, amit Mr. Green életében munkával és szenvedéllyel összegyűjtött.

— A munkából nekem is kijutott. Télen mindig Londonban dolgozom, az év két-három hónapján yorki kastélyomban töltöm. Szeretem nagyon a szarvasvadászatokat és szerettem a nagy lovaglóturákat — míg szerencsétlenül nem jártam. Tavaly egy vadászaton lebuktam a lovamról és három helyen eltörtem a karomat. Még mindig nem gyógyult meg teljesen.

Mr. Green elővesz valahonnan egy angol illustrated folyóiratot, Yorki kastélyának tündérien berendezett termei, ritkaságszámba menő butor-darabjai, képei, műkincsei vannak ebben oldalakon át lefotografálva.

Nem csodálkozik semmin, őt nem lepi meg különösebben már semmi sem. Szemédegye?

— Az antikvitások — felelte. — A régi klasz-

szikus szépségű vitrindarabokat szeretem és nem tudok betelni a régi templomok nézésében. Több mint háromszáz francia templomot tanulmányoztam és az olasz templomokat is úgy ismerem, mint a yorki istenházát. Képek? Nem lehet igaz kép-gyűjtő az ember, hiszen ötvenezer fonton alul nem lehet egy rendes képet venni. Vannak ugyan képeim, de minden más régiség inkább érdekel, mint a képzőművészet.

Mr. William Green husz év óta nem jár vonaton. Mindenüvé tökéletesen berendezett autóján röppitetti magát és nem is vágyódik az Orient-expresszek kényelme után.

Osztályozás

— Nem is olyan nagyon régen magam ültem még a volán mellett. Európa első automobilistái közül való vagyok, aki a kontinens minden valamirevaló autóországtján megfordultam már. Svájcban is hosszú időt töltöttem és legutolsó túrám Németországon és Bajorországon vezetett keresztül.

— Európa zsufoldásig tele van most amerikaiakkal. Minden előkelő szállóban a vendégek nyolcvan százaléka amerikai. Angolok csak Biarritzban, St. Moritzban és Velencében vannak már. Külföldi utazásaimon leginkább a történelem és a mezőgazdaság érdekel. Meglepett az osztrák és a bajor mezőgazdaság rendkívül fejlettsége. A Duna felső folyása valóságos paradicsom.

Magyarországról most sokat beszélnek Angliában. Politikában és társaságokban egyaránt Érdeklődnek ez után az ország után, így kerül-

tem én is ide. Mondhatom, hogy soha életemben nem láttam még szebb várost, mint Budapest. Hónapokat akarok itt eltölteni. Ismerni akarom az utcát, az embereket, akik itt élnek, a hegyeket a folyón túl, mindent. Érdekel, mert ezt nem lehet megkapni sem Párisban, sem Newyorkban, sem Londonban. Párisban van a Szajna, Londonban van a Themse, Newyorkban van a Hudson — de Budapest egyedülálló. Itt a szobámban halom a Duna zugását és az ablakomból látom a budai hegyeket. Tökéletes szépség. Megkapó.

Mr William Frederik Green őszintén szólva lelkes propaganda-előadást tartott Budapestről. De egyszeriben más ember lett, amikor színházról, művészetről kezdtem vele diskurálni.

— Színházba nem járok. Az opera nem érdekkel. Untat. Nem szórakoztat a hangszerek lármája. Moziban is csak egyszer voltam életemben. Nem is megyek többet. És elárulok magának még valamit: Yorki és londoni kastélyaimban minden megvan, amit csak elképzelt: a telefont nem veztettem be. Nem engedem magam zavartatni.

Mr. William Green ultrakonzervatív milliórdos. Bucszás előtt megmutatta azt a könyvet, ami most foglalkoztatja. Az osztrák uralkodóház története, angolul. 1853-ban írták és adták ki, Búske rá, hogy megvan neki ez a ritka példány. Furcsa ember. Egy angol Freystädter lovag.

Vásárhelyi Gyula.